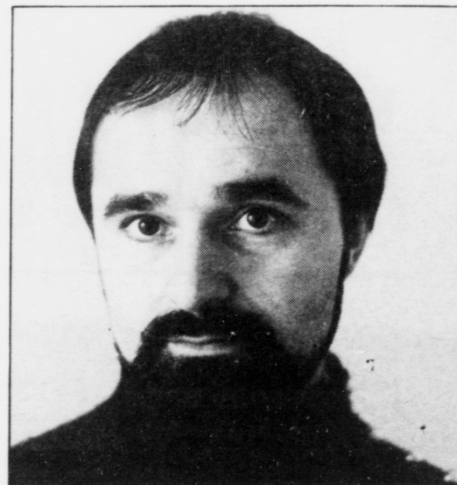

Skála kommuna:

Orð: Jan
Myndir: Kalmar

Skipasmiðjan eigur lívið í fólkinum

— men eisini av stórum týdningi at hava onnur arbeiðspláss, soleiðis at kommunan ikki bert hevur hetta eina stóra arbeiðsplássid at líta á. Tí hava feløg, einstaklingar og bygðaráðið tikið stig til at varðveita fiskaarbeiði í turkihúsinum

Andrass Danielsen, bygðaráðsformaður

Skála kommuna man vera tann kommunan í Føroyum, sum hevur eitt tað størsta einstaka arbeiðsplássid. Tað er skipasmiðjan á Skála. Samtíðis mugu vit tó ásjóna, at tað eru ikki nógv onnur arbeiðspláss í kommununi.

Hetta er eitt av teimum málium, sum bygðaráðið í kommununi arbeiðir við: hvussu tað kann tryggja sær, at ikki øll kommunan er bundin at einum arbeiðsplási.

Vit hava tósáð við bygðaráðsformannin, Andrass Danielsen, m.a. um henda spurningin. Andrass starvast dagliga sum lærari við framhaldsskúlan á Strøndum. Hesi seinastu fjóra árin hevur hann so røkt starvið sum bygðaráðsformaður eisini. Hann hevur annars sitið í bygðaráðnum í 10 ár.

Havnin útbygðast meira

Nógv er komið á skaftið

hesi seinastu árin. Stór havnarútbygging fyri ialt 14 mill. kr. er framd norðan fyri skipasmiðjuna. Við hesi útbygging eru 190 metrar av atløgusíðu komnir aftrat. Skipasmiðjan hevur havt harðliga brúk fyri teimum. Tørvurin vaks serliga, aftan á at dokkin varð gjørd. Síðani er avtala gjørd við russar um umvæling av teirra fiskiforum, og russisku skipini taka nógv av atløguplássinum. Andrass Danielsen heldur fyri, at tað visir seg nú, at neyðugt er við meiri atløguplássi. Bygðaráðið hevur viðgjørt henda spurningin og er samt um at fremja tvey nýggj byggistig.

Fyrst verður rátt til, at tað verður bygt niðan fyri fiskahúsið. Har skal fyllast upp millum pierarnar. Meira atløgupláss verður fram við landi, tá langt verður longur suður frá tí syðra pierinum.

Hitt stigidið er at byggja viðari norður frá tí út-

bygging, sum varð tikin í brúk seinasta heyst. Fundur hevur verið við landsverksfrøðingin um hetta, sum gongur inn fyri ætlanini. Kommunan hevur nú sòkt um 75% av 25 mill. kr. á komandi havnaætlan.

Við teirri seinastu havnaúbyggingini er nú eitt stórt pláss tokt á havnarøkkinum. Hetta hevur skipasmiðjan ætlanir um at brúka til eina nýggja smiðu. Verandi smiða heldur til í bygghöllini, og har er vorðið alt ov trøngt. Eisini verður met meira høgligt at arbeiða nærhendis dokkini og har russisku skipini liggja, tá ein nýggj smiða verður gjørd.

Russar væl dámdir

Skipasmiðjan gevur í dag arbeiði til næstan 300 fólk og er tí eitt tað størsta arbeiðsplásið í landinum.

Ein stórus partur av íbúgvunum á Skála arbeiðir her umframt ein hópur av fólki úr grannabygdunum.

Hvat viðvikur umvælingunum av teimum mongu russisku skipunum á Skála, so heldur Andrass Danielsen, at hetta er gott ikast hjá skipasmiðjuni. Eisini fær kommunan rættiliga fitt burtúr í havnapengum. Tað hendir seg, at har liggja upp í 9 skip í senn.

Upp á fyrispurning um tað ikki heilt broytir lívið í so litlari bygð at hava upp til 500 útlendskar sjómenn har, sigur Andrass Danielsen, at honum dámar væl avtaluna við russar, og visir hann á, at tað er heilt einastandandi, sum hesir útlendsku sjómennir duga væl at bera seg at. — Vit hava ongur trupulleikar havt av teimum. Teir eru friðarligir, og her hevur eingin óleynaður verið av nøkrum slag.

Upp á fyrispurning um

kommunan ikki átti at gjørt meira fyri hesar fremmandu, sum geva arbeiði til nógvar føroyingar, sigur Andrass Danielsen, at bygðaráðið hevur gjørt okkurt, men tað er kanska ikki nokk. Hugsað hevur annars verið um at skaffa okkurt holi á landi, har sovjetisku sjómennir kunnu siggja sjónvarp o.l. Annars visir hann á, at teir fremmandu kunnu brúka eitt nú hollina og vøllin, men tað visir seg, at teir hava so lítið av pengum, at teir halda seg ikki til. — Men teir eru vælkomnir at luttaka í tiltøkum her í bygðini, leggur Andrass aftrat.

Fiskaarbeiði

Vit spurdu bygðaráðsformannin, um tað ikki er eitt sindur ótrygt bert at líta á eitt arbeiðspláss í so stórar kommunu. Hann sigur til tað, at hetta er nakað, sum bygðaráðið hevur tósáð um. Eitt mál er eisini frammi júst nú, sum snýr seg um henda spurningin.

— Vit hava stovnað eitt partafelag, sum hevur keypt gamla turkihúsið hjá Kjølbro. Tá tað varð lýst til sølu, ynskti skipasmiðjan at keypa tað til smiðu, men bæði arbeiðsmannafelagið og arbeiðskvinnufelagið hildu fyri — saman við bygðaráðnum — at hesi arbeiðsplássini áttu at varðveitast. Tískil gjørdi vit av at keypa húsið fyri 4 mill. kr. Keypið er ikki heilt í lagi enn, men fígging skuldi so verið í lagi í hesum árinum.

Eisini Mortan Johannezen, sum eigur Enniberg, er við umframt Petur Reinert við felagnum Vaðhorn. Í lotuni arbeiða eini 30 fólk saltfisk har. Andrass Danielsen vónar, at arbeiði verður til eini 50 fólk, tá komið er inn í nýggja árið. Hann heldur tað hevur stóran týdning at varðveita hetta arbeiðsplásið, tí tað er tað ein-

asta arbeiðsplásið, har nakað arbeiði er til kvinnurnar í kommununi.

Fiskaaling og dálking

Av øðrum virksemi er lítið í kommununi. Nakað er av fiskaaling í Skálalotni, men tað gevur ikki tað nóga arbeiði. Annars hevur bygðaráðið givið loyvi til fyra ymsar mans at byrja fiskaaling har á fjørðinum.

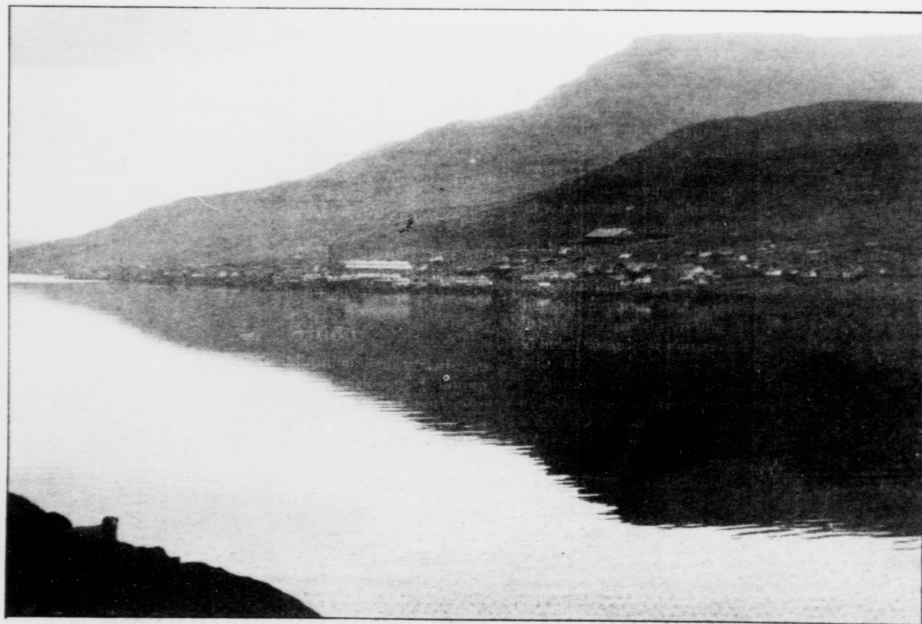
— Er sjógvurin ikki ov nógv dálkaður til at kunna fara undir fiskaaling; tit hava jú skipasmiðjuna og øll skipini har?

— Eg má viðganga, at hatta er ein spurningur, eg ikki havi hugsað nógv um. Sjálvandi dálkar skipasmiðjan, og tað er so ein spurningur, hvussu vit loysa málið. Vit hava eisini havt trupulleikar av teimum mongu opnu kloakunum. Vit hava roynt at leggja tær undir heilt, og so er spurningurin, hvussu vit forða fyri dálking av fjørðinum. Henda Spueningin eiga vit at viðgera í komandi tíð.

Stykkja út

Fólkatalið í kommununi er ikki vaksið nógv seinastu árin. Men barnatalið er eins og aðrastaðni minskandi. Nakað verður tó bygt, og nú arbeiðir bygðaráðið við eini ætlan at stykkja út øki til byggingar.

Bygðaráðið hevur samtykt at ognartaka jørð í bygðini á Skála, inni fyri bygðina og eisini einum øki á Fløtum. Her skal vegur gerast til eitt øki við tilsamans 20 grundstykkjum. Í lotuni ger landsverksfrøðingurin eina brúgv har nærhendis, og hetta verður liðugt í oktober. Tá verður so farið undir vegin til útstykkjina. Andrass Danielsen roknar við, at fólk, sum ætla sær at byggja á

Bygdarmyndin. Skála í dag